

Seksjon for forskning og utdanningskvalitet

Nytt studieprogram ved Musikkonservatoriet - mastergradsprogram i instrumentaldidaktikk

Viser til brev av 6. mars 2019 angående innmelding av nye studieprogrammer ved UiT, ePhorte-sak 2016/8152. I det følgende redegjøres for et nytt mastergradsprogram ved UMAK, Musikkonservatoriet.

Kort beskrivelse av studieprogrammet

Dette nye mastergradsprogrammet kompletterer den bredden i mastergradsprogrammer Musikkonservatoriet har behov for, og er etterspurt av praksisfeltet og studentene ved instituttet. Musikkonservatoriet har per dato ett mastergradsprogram i utøvende musikk og ett i hørelæredidaktikk. Mastergradsprogrammet i utøvende musikk er beregnet for instrumentallutøvere som ønsker å spesialisere seg på sitt hovedinstrument og skiller seg derfor fra pedagogiske masterprogrammer fordi det har vekt på musikkutøving, og programmet gir grunnlag for videre studier på ph.d.-nivå innen kunstnerisk utviklingsarbeid, men ikke på tradisjonelle, vitenskapelige ph.d.-programmer.

Kravet til utdanning på masternivå for pedagoger er økende, også i musikkpedagogiske fag. Musikkonservatoriet i Tromsø utdanner musikkpedagoger til grunnskole, musikklinjer på videregående skole, høyere utdanning og frivillig musikkliv. I dag er det ikke mulig å ta en mastergrad i musikkpedagogikk nord for Trondheim, og etterspørselen etter denne typen utdanning er stor både fra praksisfeltet og fra våre nåværende og tidligere studenter.

I likhet med mastergradsprogrammet i hørelæredidaktikk, vil den nye masteren i instrumentaldidaktikk være en pedagogisk utdanning som er rettet mot å utdanne musikkpedagoger som kan arbeide i kulturskole, videregående opplæring og høyere utdanning, inkludert fagskoler. Disse programmene vil gi grunnlag for videre studier på ph.d.-nivå i en pedagogisk vitenskapelig retning. Det er kun i videregående opplæring at hørelære er et eget undervisningsfag, og masteren i hørelære vil derfor ikke dekke det store behovet landsdelen har for pedagoger som kan drive instrumentalopplæring. I dag er det krav om mastergrad for tilsetning i videregående opplæring, og dette gjelder til dels også for kulturskole og grunnskole. Et masterprogram i instrumentaldidaktikk gir et sårt tiltrengt bidrag til utdanningen av kreative og drivende musikkpedagoger for alle skoleslag og fritidsmusikklivet.

Studiet er tydelig definert og avgrenset til instrumentaldidaktikk, og til det å undervise i et instrument på flere nivåer og skoleslag. Samtidig inneholder programmet emner som estetikk og vitenskapsteori, forskningsmetode, hovedinstrument og undervisningspraksis. Dette bidrar til en faglig bredde i programmet, og også en fleksibilitet når det gjelder studentenes valgmuligheter når det gjelder yrkesvalg eller videre akademisk karriere.

Studiet er samlingsbasert og undervisningen gjennomføres individuelt, gruppevis og noe nettbasert undervisning. En stor del av studentens arbeidstid vil gå med til fordypning og eget selvstendige arbeid. Utvikling

av didaktiske ferdigheter skjer gjennom selvstendig undervisningspraksis med individuell veiledning, observasjon av undervisning, og litteraturstudier.

Strategisk forankring

Dette studieprogrammet kan knyttes til UiTs strategi når det gjelder måter kultur og identitet bygges gjennom forskning, formidling og kunst. I og med at denne utdanningen er en pedagogisk utdanning, vil også utdanningen være del av strategien som understreker at UiT skal ha nasjonalt ledende lærerutdanninger. I tråd med UiTs satsing på studentaktive læringsformer, digitale læringsaktiviteter og læringsfremmende vurderingsformer, vil utprøving og utvikling av nye læringsformer være en prioritet i masterstudiet. Likestilling og mangfold inngår som del av studieprogrammet og er dermed knyttet til UiTs strategi ved at dette eksplisitt er tematisert i studieplanen, og ved at tilpasset opplæring er tematisert i utdanningen.

Det kunstfaglige fakultets strategiske plan angir at fakultetet skal gi kunstnere og kunstpedagoger en bred, helhetlig og yrkesrelevant utdanning som gjør dem i stand til å fange opp og forstå kunstens betydning i samfunnet, vår tids kunstneriske praksis og hva det betyr for den enkelte. Både dette studieprogrammet i seg selv og at Musikkonservatoriet kan tilby en bredde i sin mastergradsportefølje, bidrar i høy grad til nevnte hovedpoeng i fakultetets strategiske plan. Hvordan dette studietilbudet vil plassere seg i en framtidig strategi for UMAK gjenstår å se. Det er imidlertid rimelig å anta at kunstpedagogikk fremdeles vil være viktig for å dekke de behovene som finnes både nasjonalt og regionalt. Fagmiljøet knyttet til mastergradsprogrammet er allerede på et høyt nasjonalt og internasjonalt nivå og bør kunne utvikles videre bl.a. for å hevde seg i konkurransen om eksterne midler til forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Rekruttering og samfunnsrelevans

Målgruppen for studiet er primært musikkutøvere som ønsker en karriere som pedagoger. Samfunnet har behov for kandidater med mastergrad i musikkdidaktikk, og kulturskoler, videregående opplæring og talentutviklingsprogram/fordypningsprogram i Kulturskolen har behov for høyt kvalifiserte pedagoger innen musikk. Videre er det angitt i Rammeplanen for Kulturskolen (2016) et ønske om en heving av den pedagogiske kompetansen i skoleslaget generelt. Erfaringen fra kontakten med praksisfeltet i forbindelse med det eksisterende mastergradsprogrammet i hørelære, er at det er vanskelig å få tilsetting i videregående opplæring uten å ha en mastergrad. Både Tromsø Kulturskole og Kongsbakken videregående skole har skriftlig bekreftet at det er stort behov for kandidater med denne kompetanse. Kandidater med instrumentaldidaktisk kompetanse på høyt nivå vil kunne bidra i undervisningen på flere nivå aldersmessig, musikalsk og gi ulike former for tilpasset opplæring. Ferdige kandidater er kvalifisert for ledende arbeid som musikk- og instrumentalpedagog i kulturskole, videregående skole og høyere utdanning, i profesjonsrettet arbeid og for forskningsarbeid og doktorgradsstudier. Studiet kvalifiserer til videre studier på ph.d.-nivå i musikkpedagogikk/-didaktikk. Et slikt studietilbud som beskrevet her, vil bidra til å sikre høy pedagogisk og instrumental kompetanse innen musikkutdanning i landsdelen.

Et studenttall pr. kull på omkring 5 er vurdert å være optimalt i forhold til langsiktig rekrutteringsmuligheter og samfunnets behov for kompetansen. Studenttallet er tilsvarende som for de andre mastergradsutdanningene på instituttet, og harmonerer også godt med dimensjoneringen av musikkpedagogiske utdanninger i resten av landet.

Rekrutteringsgrunnlaget for et mastergradsprogram i musikkdidaktikk vil være kandidater fra faglærerutdanning i musikk, fra bachelor i musikkutøving med fordypning i instrumentalpedagogikk, fra bachelor i musikkutøving med fordypning i hovedinstrument med tillegg av praktisk-pedagogisk utdanning i musikk. Utdanninger som dette finnes flere steder i landet og det er derfor et geografisk bredt rekrutteringsgrunnlag. Søkerne antas å komme dels direkte fra en grunnutdanning som beskrevet ovenfor eller fra stillinger i kulturskolen eller videregående opplæring. I perioden 2013–2017 fullførte 25 kandidater PPU i musikk ved UiT. I

samme periode fullførte 33 studenter faglærerutdanning i musikk. I tillegg kommer kandidater med bachelorgrad i musikkutøving som ønsker en karriere som pedagog kombinert med det å være musiker. Dette nye programmet kan dermed rekruttere studenter både lokalt og nasjonalt.

Det eneste studieprogrammet ved UiT som i utgangspunktet synes å konkurrere med dette nye studieprogrammet er mastergradsprogrammet i fagdidaktikk for lærere ved HSL, ILP. For dette studiet er det mulig å velge musikk som «masterfag», men studietilbudet retter seg kun mot musikkundervisning i grunnskolen, altså på et lavt nivå når det gjelder musikkutøving. Ettersom den nye masteren krever grunnutdanning i utøvende hovedinstrument, og praktisk opptaksprøve i undervisning, vil disse utdanningene ikke konkurrere om de samme søkerne. En kartlegging av mastergradsprogrammer i musikkpedagogikk i landet forøvrig, viser at det ikke finnes tilsvarende studietilbud med sterkt innslag av instrumentaldidaktikk.

Økonomi

Studieprogrammet finansieres ved omdisponering av studieplasser internt ved UMAK. Det er ikke besluttet hvilke studieplasser som berøres av en slik omdisponering.

Fagmiljø

Fagmiljøet for dette studiet er tett koblet til og overlappende med fagmiljøet for flere studieprogrammer ved instituttet, særlig mastergradsprogrammet i hørelære, PPU i musikk og bachelor i musikkutøving. Hele fagmiljøet driver FoU, KU og faglig utviklingsarbeid knyttet til programmene. De fagansatte har lenge vært knyttet til Musikkonservatoriet og har lang erfaring med undervisnings- og forskningsoppgaver knyttet til instrumentaldidaktikk, inkludert erfaring fra forskjellige undervisningsinstitusjoner som representerer studentenes praksisfelt. Samlet har personalet både bredde og dybde som tilfredsstiller kravene til fagmiljø. Hvilke hovedinstrumentlærere som underviser i programmet avhenger av den enkelte students hovedinstrument.

For å få tilstrekkelig undervisningskapasitet og kapasitet til FoU, KU og faglig utviklingsarbeid, vil det være behov for å tilsette en person i minimum 50% stilling (førstestilling eller dosent/professor) og dessuten må undervisningsopplegget for de to eksisterende mastergradsprogrammene endres slik at det blir felles undervisning og felles læringsmiljø for studentene på alle tre mastergradsprogrammer.

Vennlig hilsen

Lena Aarekol
direktør

—

Lillian Jensen
instituttleder, Musikkonservatoriet

—